

GIEŁDA PAPIERÓW
WARTOŚCIOWYCH
w Warszawie SA

OPCJE- DZIEŃ PO, DZIEŃ PRZED

ANALIZA ROZWOJU RYNKU, ANALIZA POTENCJAŁU

WSKAZANIE BARIER ROZWOJU

Marek Suchowolec

Central & Eastern European Derivatives Forum 2007

22 -23 października 2007

ANALIZA RYNKU EQUITY OPTIONS W POLSCE

Plan:

- ▶ Analiza rozwoju rynku
- ▶ Analiza potencjału
- ▶ Bariery rozwoju
- ▶ Powołanie wspólnego przedsiębiorstwa promującego rynek opcji

HISTORIA RYNKU OPCJI W POLSCE

1997 r. – warranty opcyjne OTC BRE Bank S.A.

Dariusz Gątarek – współtwórca modelu BGM (Brace –Gatarek –Musiel)

Robert Maksymiuk

1998 r. – warranty opcyjne GPW BRE Bank S.A.

1998 r. – warrany opcyjne GPW Beskidzki Dom Maklerski

2004 r. – opcje na indeks WIG20

UDZIAŁ DOMU MAKLERSKIEGO OPERA W OBROTACH NA KONTRAKTACH I OPCJACH NA GPW W 2007

	KONTRAKTY TERMINOWE NA INDEKS WIG20 OPERA	OPCJE NA INDEKS WIG20 OPERA	OBROTY KONTARKTY TERMINOWE NA INDEKS WIG20 GPW	OBROTY OPCJE NA INDEKS WIG20 GPW
PAŹDZIERNIK	208 289	2 231	1 904 378	52 310
WRZESIEŃ	128 814	2 902	1 839 898	79 168
SIERPIEŃ	135 245	3 770	2 122 718	96 930
LIPIEC	132 120	3 567	1 610 654	61 022
CZERWIEC	129 415	3 413	1 483 664	74 206
MAJ	76 429	2 055	1 211 948	68 052
KWIECIEŃ	48 334	1 145	900 398	37 866
MARZEC	35 879	3 736	1 655 558	79 752

Źródło: Giełda Papierów Wartościowych w Warszawie

WARTOŚĆ OSZCZĘDNOŚCI NARAŻONYCH NA RYZYKO NA KONIEC PAŹDZIERNIKA 2007

	Zgromadzone środki w mln złotych
Fundusze emerytalne	142 800
Fundusze akcyjne	48 342
Fundusze mieszane	44 878
Fundusze stabilnego wzrostu	27 132
Akcje spółek publicznych będące w posiadaniu gospodarstw domowych *	65 300
Razem	328 452

* Środki na koniec września 2007 r.

GŁÓWNE CZYNNIKI HAMUJĄCE ROZWÓJ RYNKU OPCJI

1. **Brak doświadczonej kadry**
  - zarządzania ryzykiem
  - kontroli ryzyka
  - nadzoru i rozliczenia
2. **Brak oprogramowania do**
  - zawierania transakcji
  - zarządzania ryzykiem
3. **Niewydolny system giełdowy**
  - zbyt mała przepustowość
  - niemożliwość zawierania strategii opcyjnych

ANALIZA SPREAD BID/ASK MARKET MAKER

Koszt działalności:

- **koszt wprowadzania zleceń**
  - sprzęt
  - koszt opłat giełdowych
  - koszt zatrudnienia
- **koszt trzymania pozycji**
- **koszt „adverse selection”**
- **koszt konkurencji**

OSZACOWANIE KOSZTÓW TRZYMANIA POZYCJI

$$E(IHP) = S \left[2N\left(.5\sigma E\left(\sqrt{t}\right)\right) - 1 \right],$$

IHP- inventory – holding premium

t – czas między transakcjami

Co to jest klaster?

Klaster – zgrupowanie działających w określonym sektorze:

- ▶ **niezależnych przedsiębiorców prowadzącym działalność innowacyjną,**
- ▶ **organizacji badawczych,**
- ▶ **instytucji otoczenia biznesu,**

które ma na celu stymulowanie działalności innowacyjnej poprzez promowanie intensywnych kontaktów, korzystanie ze wspólnego zaplecza technologicznego, wymianę wiedzy i doświadczeń, przyczynianie się do transferu technologii, tworzenia sieci powiązań oraz rozpowszechniania informacji wśród przedsiębiorców wchodzących w skład tego zgrupowania

Projekt Rozporządzenia MRR ws. Udzielania przez PARP pomocy finansowej w ramach PO IG)

BUDOWA KLASTRA - OPCJE

**PROJEKT REALIZOWANY NA RZECZ
CZŁONKÓW KLASTRA**

KORZYŚCI DLA UCZESTNIKÓW KLASTER OPCJE

1. Stworzenie dogodnych warunków do rozwoju przedsiębiorstw poprzez:
  - ▶ zwiększenie dostępności do nowych technologii,
  - ▶ źródeł finansowania projektów,
  - ▶ ograniczanie kosztów poprzez wspólną realizację projektów
  - ▶ organizacja i rozwijanie efektywnego kosztowo łańcucha produkcyjnego
2. Podnoszenie umiejętności i kwalifikacji pracowników członków klastra poprzez szkolenia branżowe wewnątrz klastra
3. Współpraca ze szkołami wyższymi i jednostkami naukowo-badawczymi w ramach wspólnych przedsięwzięć
4. Wspólna promocja produktów i tworzenie jakości marki klastra w kraju i zagranicą
5. Wpływanie na politykę gospodarczą w skali regionalnej i krajowej w kwestiach związanych ze specjalizacją klastra

WSPARCIE MOŻE UZYSKAĆ KOORDYNATOR KLASTRA

- fundacja, stowarzyszenie, S.A., Sp. z o.o., organizacja przedsiębiorców, której podstawowym przedmiotem działalności jest realizacja przedsięwzięć na rzecz przedsiębiorców oraz na rzecz współpracy przedsiębiorców z instytucjami otoczenia biznesu oraz organizacjami badawczymi,
- zapewni udział w projekcie co najmniej 10 przedsiębiorców,
- **nie mniej niż $\frac{3}{4}$ uczestników klastra stanowić będą przedsiębiorcy,**
- **udział w przychodach ze sprzedaży poza obszar na którym zlokalizowany jest klaster wynosi ogółem co najmniej 50%,**
- posiada siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
- **nie działa dla zysku**

5.1 PO IG BUDŻET DZIAŁANIA

EFRR:	88,65 mln EUR
Budżet państwa:	16,65 mln EUR
RAZEM:	104,30 mln EUR

Maksymalna wartość udzielonego wsparcia:

- na część inwestycyjną (w tym doradztwo dla MSP) **20 mln PLN**
- na część szkoleniową (35% dla dużych, 45% dla MSP) **1 mln PLN**
- na część doradczą dla dużych przedsiębiorstw **400 tys PLN**
- na koszty operacyjne i administracyjne (w ramach pomocy *de minimis*) 50%

Minimalny wkład własny beneficjenta (zgodnie z mapą pomocy regionalnej)

- 30% wartości wydatków kwalifikowanych dla części inwestycyjnej
- 55% wartości wydatków kwalifikowanych dla części szkoleniowej
- 50% wartości wydatków kwalifikowanych dla części doradczej (duże przedsiębiorstwa)

Zakres stosowania cross - financingu:

Do 10% wartości wydatków kwalifikowanych, maksymalnie 1 mln PLN

ŹRÓDŁA:

**BOLLEN N., SMITH T., WHALEY R., 2003 „MODELING THE
BID/ASK SPREAD: MEASURING THE INVENTORY-HOLDING
PREMIUM”**

www.gpw.com.pl

www.mrr.gov.pl

DZIĘKUJĘ BARDZO